

НАУКОВІ ТА МИСТЕЦЬКІ ЗДОБУТКИ НАМ УКРАЇНИ: ПРОЙДЕНО ЗНАЧНИЙ ШЛЯХ – ПОПЕРЕДУ ЩЕ БІЛЬШІ ЗАВДАННЯ!

Створення Академії мистецтв України за Указом Президента України від 14.12.1996 р. №1209 стало видатною подією мистецького й наукового життя нашої держави. Беручи до уваги фахові здобутки Академії, Указом Президента України від 18.02.2010 р. №191, установі було надано статус національної. Наріжним каменем подальшого розвитку НАМ України як галузевої академії наук стала багатовікова славетна історія розвитку духовної культури України, зокрема, вплив на цей процес діяльності широковідомих в Європі Києво-Могилянської, Острозької академій, а згодом – Української академії мистецтва, заснованої 18 грудня 1917 р. Діяльність Академії є продовженням славетних традицій українського народу в царині мистецтва, мистецької науки й освіти, реалізацією найвищих суспільних культурних потреб і прагнень. Подальша успішна робота Академії як самоврядної наукової організації в галузі культури і мистецтв, заснованої на державній власності, має непересічне значення для розвитку кращих традицій минулого й сучасності, здійснення фундаментальних мистецтвознавчих та культурологічних досліджень з історії і теорії образотворчого, музичного, театрального та декоративно-прикладного мистецтва, кіномистецтва, архітектури й дизайну.

В структурі Академії під час заснування було сформовано п'ять відділень, а науково-творчий склад налічував 60 осіб – 25 дійсних членів Академії (академіків) і 35 членів-кореспондентів. Відповідно до Указу Президента, понад вказану чисельність було обрано дійсними членами (академіками) 7 колишніх членів Академії мистецтв СРСР.

Сьогодні кількість членів Академії зросла до 122 (54 дійсних членів (академіків) та 68 членів-кореспондентів). Згідно статутних положень НАМ України, основними напрямками її діяльності є: проведення фундаментальних та прикладних науково-теоретичних досліджень з питань художньої творчості, історії і теорії українського мистецтва, художньої критики, мистецької освіти та естетичного виховання; визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень, залучення наукових і творчих працівників до виконання державних та міжнародних програм розвитку художньої культури; вивчення та узагальнення наукового і творчого досвіду діячів вітчизняної та світової культури, популяризація наукових знань і творчих здобутків національного мистецтва на світовому рівні.

Для досягнення зазначених цілей НАМ України щорічно здійснюється низка програмних дій – проводяться загальнонаціональні дебати, виставки, публічні обговорення, семінари, конференції, наукові дослідження, які сприяють підвищенню ролі культури в українському суспільстві. Згідно Концепції розвитку НАМ України на 2017–2021 роки, в Академії реалізуються творчі процеси в галузі образотворчого, музичного та театрального мистецтва, кіномистецтва, синтезу пластичних мистецтв, естетики і культурології, теорії та історії мистецтв, здійснюються фундаментальні наукові дослідження в усіх галузях мистецтва.

На сьогодні в структурі НАМ України є шість відділень: образотворчого, музичного та театрального мистецтв, кіномистецтва, теорії та історії мистецтв, синтезу пластичних мистецтв, секція есте-

тики та культурології (у складі відділення синтезу пластичних мистецтв).

У складі апарату Президії діє науково-організаційне управління, що об'єднує відділи: науково-координаційної діяльності та інформації, мистецької науки і освіти, міжнародних наукових зв'язків. Також до структури Академії входять фінансово-економічний відділ, відділ бухгалтерського обліку та звітності, протокольний та загальний відділ, відділ кадрів, відділ технічної експлуатації та матеріального забезпечення.

До відання Академії віднесено дві наукові установи: Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України (утворений Розпорядженням КМУ № 578-р від 13.12.2001р.) та Інститут культурології НАМ України (утворений Розпорядженням КМУ № 357-р від 30.05.2007р.).

Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України (далі ІПСМ НАМ України) має відділи: теорії та історії культури; естетики; методології мистецької критики; кураторсько-виставкової діяльності та культурних обмінів; культурних стратегій, ініціатив і технологій; візуальних практик; мистецтва новітніх технологій; театрознавства; дизайну й архітектури. 2010 року в ІПСМ НАМ України було відкрито аспірантуру з підготовки кандидатів мистецтвознавства. В ІПСМ НАМ України діє спеціалізована вчена рада К 26.460.01 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства.

В Інституті культурології НАМ України фундаментальні наукові дослідження здійснюють вчені відділів: науково-творчих досліджень з теорії та

історії культури; світової культури і міжнародних культурних зв'язків; етнокulturології та культурної антропології; музеєзнавства та пам'яткознавства; соціологічних досліджень та аналізу проблем української культури; науково-творчих розробок, редагування та видання друкованої продукції. Також в науковому процесі задіяні лабораторія культурних практик та експериментальна лабораторія з питань реалізації досліджень культурології.

Наукові установи, що віднесені до відання НАМ України, досліджують питання візуалізації сучасного культурного простору, використання нових медіа у виробництві та трансляції художньої культури сучасного суспільства, окремі аспекти морфології культури як міждисциплінарної проблеми. Крім цього, розроблено базові положення концепції та практики українського мультикультуралізму, започатковано вивчення інституційних та самоорганізаційних засад культуротворення в Україні. Розглядаються проблеми художньої культури України в сучасній ринковій реальності, аналізуються нагальні аспекти розкриття соціокультурного потенціалу традиційної дитячої субкультури України, становлення різних видів сучасного мистецтва, нових мистецьких технологій і матеріалів, сучасних проблем дослідження, охорони та реставрації культурної спадщини, мистецьких культурологічних студій тощо.

Найвищим органом самоврядування Академії є Загальні збори, в яких беруть участь дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти, почесні академіки, іноземні члени, керівники та представники наукових і творчих установ Академії. У період між

сесіями Загальних зборів Академії керівництво роботою установи здійснює Президент.

Активний розвиток інформаційно-освітніх процесів, зорієнтованих на культуру, духовні цінності, культурно-історичну спадщину, здобутки минулого, інноваційні підходи в подальшому розвитку – усе це стало одним із головних пріоритетів діяльності Президії НАМ України та її науково-мистецьких установ. Тому важливою подією в житті Академії стало створення у 2015 році Західного регіонального науково-мистецького центру (м. Львів).

Багато уваги Президією Академії приділяється питанням професійного розвитку й становлення висококваліфікованих майбутніх фахівців мистецтва, адже більшість членів Академії виконують педагогічну роботу у вищих навчальних закладах мистецької освіти в Україні, передаючи молоді свій талант, досвід і знання. Упродовж 20 років увагу суспільства на досягненнях молоді в галузі культури і мистецтва акцентує акція «Мистецтво молодих», започаткована НАМ України.

У 2016 році в Академії було створено Координаційну раду мистецьких закладів України, а 2017 року – Наукову раду з експертизи тем (проектів) фундаментальних та прикладних досліджень, що плануються науковими установами, віднесеними до відання НАМ України, за рахунок коштів загального фонду державного бюджету.

Всі члени НАМ України є видатними особистостями, які зробили вагомий науковий та мистецький внесок у сферу своєї діяльності й відмічені ви-

сокими державними нагородами, з них – 7 Героїв України, 32 лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, 5 – лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, 1 – лауреат Державної премії України в галузі архітектури; 5 – лауреатів Державної премії України імені Олександра Довженка; 28 народних художників України, 30 народних артистів України, 31 заслужений діяч мистецтв України. Також 23 члена Академії нагороджені орденом князя Ярослава Мудрого, 10 – орденом княгині Ольги, 48 – орденом «За заслуги» (з них 14 – повні кавалери ордену «За заслуги»). 7 членів Академії є почесними громадянами різних міст світу. Члени НАМ України мають вагомі напруцювання в науковій сфері – 36 з них є докторами і 13 – кандидатами наук; 67 – мають вчене звання професора, 9 – доцента. Серед членів академії – 25 іноземних членів та 19 почесних академіків.

У грудні 2016 року Національна академія мистецтв України відзначила 20-річчя від дня свого заснування. Академією пройдено значний шлях, здійснено численні наукові й мистецькі напруцювання, але ще більш завдання і звершення – попереду.

*Президент
Національної академії мистецтв України,
народний художник України, академік
А.В. Чебикін*

дійсні члени

Барінова В.І.

Голембієвська Т.М.

Губарев О.І.

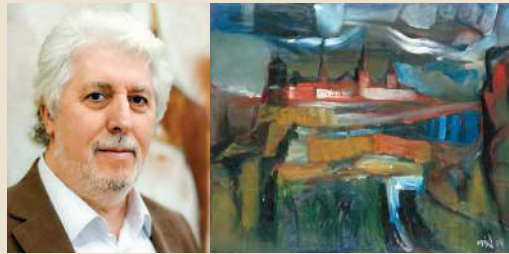
Гуйда М.Є.

Гурін В.І.

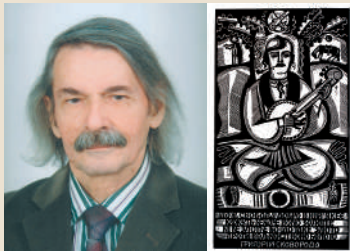
Куц А.В.

Мельник А.І.

Микита В.В.

Перевальський В.Є.

Рижих В.І.

Сидоренко В.Д.

Чебикін А.В.

Чепелик В.А.

ВІДДІЛЕННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Відділення образотворчого мистецтва активно діє в усіх сферах культурно-мистецького життя як на державних, громадських, наукових, освітянських засадах, так і в творчих майстернях. За роки існування Академії основна робота членів відділення сконцентрована на дослідженні важливих проблем національного мистецтва, розвитку творчої активності митців, здійсненні комплексу заходів щодо збереження пам'яток мистецької спадщини, удосконаленні нормативно-правової бази в галузі культури і мистецтва тощо.

До складу відділення нині входять: дійсні члени (академіки) – В. Барінова, Т. Голембієвська, О. Губарев, М. Гуйда, В. Гурін (заступник академіка-секретаря відділення), А. Куц, А. Мельник, В. Микита, В. Перевальський (академік-секретар відділення), В. Рижих, В. Сидоренко, А. Чебикін, В. Чепелик; члени-кореспонденти – М. Білик, Г. Васецький, В. Виронова-Готье, В. Ганоцький, А. Криволап, Б. Кузьма, П. Маков, Т. Сільваші, В. Чебанік. Сповідуючи різні культурно-мистецькі течії, уподобання й образні прочитання, образот-

члени-кореспонденти

Білик М.І.

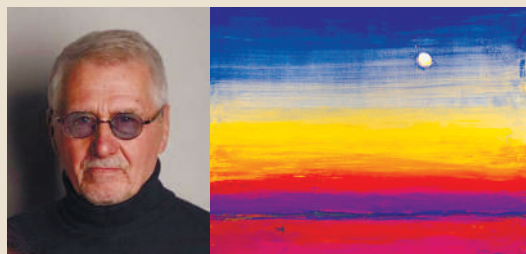
Васецький Г.С.

Виронова-Готье В.Г.

Ганоцький В.Л.

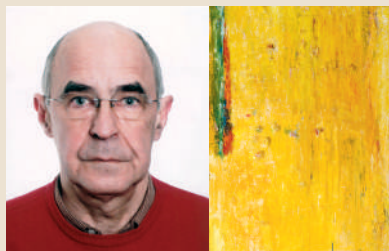
Криволап А.Д.

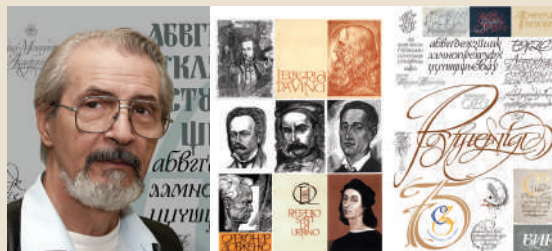
Кузьма Б.І.

Маков П.М.

Сільваші Т.Й

Чебанік В.Я.

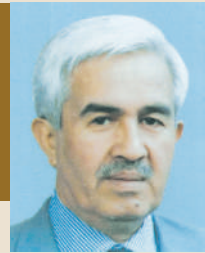
іноземні члени

Ван Ченхао

Збирня Т.

Кузієв Т.К.

Ліу Консі

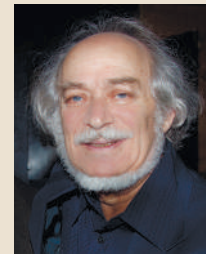
Макарєнко В.М.

Попов В.М.

Синитар А.А.

Туровський М.С.

У Вейшань

Умарбеков Д.Ю.

Фаткулін М.М.

Хе Шуйфа

Церетелі З.К.

Чюан Шан Ши

Ю Яомін

почесні члени

Балдіс М.М.

Довгань Б.С.

Дубовик О.М.

Жебровська Ф.І.

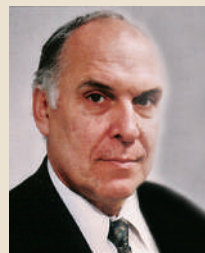
Майслер Ф.

Михайлов Б.А.

Омельченко О.О.

Радзіховський А.П.

Семиноженко В.П.

Чуприна В.Г.

ворчий колектив відділення НАМ України характеризує оптимістичний творчий настрій, свобода та творча розкутість. Члени відділення своїми творами демонструють стандарти світового рівня, означають критерії світової культури. У живописі – це імена В. Баринової, Г. Васецького, В. Виродової-Готьє, В. Ганоцького, Т. Голембієвської, М. Гуйди, В. Гуріна, А. Криволапа, Б. Кузьми, А. Мельника, В. Микити, В. Рижиха, В. Сидоренка, Т. Сільваші; у скульптурі – М. Білика, А. Куща, В. Чепелика, у графіці – О. Губарева, П. Макова, В. Перевальського, А. Чебикіна. Науково-дослідницькі пошуки у графічному мистецтві та дизайні притаманні творам В. Чебаніка.

Члени відділення проводять значну роботу, спрямовану на поліпшення умов функціонування культури, мистецтва на державному законодавчому рівні, зокрема беруть участь у розробці пропозицій про внесення змін та доповнень до Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки», «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей». Відділенням була ініційована розробка проекту Державної програми підтримки розвитку сучасного мистецтва, що сприяє зміцненню правових, соціальних, економічних та організаційних засад діяльності митців та науковців. Програма дозволяє удосконалити взаємодію органів влади з мистецькими спілками й забезпечить стабільність державної підтримки розвитку сучасного мистецтва та національної культури в цілому. Відділення консолідується з сучасними мистецькими програмами України та Європи, декларуючи свободу розмаїтих мистецьких напрямів і формулюючи в українському мистецтві ініціативи всебічного пізнання об'єктивних закономірностей розвитку мистецтва XX – початку XXI ст. Успішно реалізується ідея міжнародних мистецьких контактів, презентацій українських митців за кордоном у великих виставкових імпрезах. Вона акумулюється у роз-

ширенні музейно-галерейних зв'язків, у постійних експозиційних дискурсах. Твори членів відділення постійно презентуються в багатьох країнах світу: Австрії, Англії, Китаї, Словаччині, США, Угорщині, Франції, Чорногорії, та ін.

Відділення образотворчого мистецтва проводить велику експериментально-дослідницьку роботу в галузі мистецтвознавства та педагогіки (В. Барінова, М. Білик, В. Виродова-Готьє, В. Ганоцький, Т. Голембієвська, М. Гуйда, В. Гурін, Б. Кузьма, В. Перевальський, Т. Сільваші, В. Сидоренко, А. Чебикін, В. Чепелик), займається популяризацією творчості українських митців, беручи участь у міжнародних творчих акціях, науково-практичних конференціях та виступах у засобах масової інформації. Щороку з ініціативи та за участю відділення організовуються та проводяться науково-творчі акції. Серед останніх - круглий стіл «Іван Франко в образотворчому мистецтві України» (з нагоди 160-річчя з дня народження письменника), всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецтво шістдесятників. Традиції і новаторство» (з нагоди 135-річчя з дня народження М. Бойчука).

За здійснену творчу роботу члени відділення відзначені державними нагородами, більшість з них мають звання заслужених діячів мистецтв та народних художників України, є лауреатами багатьох державних премій, в тому числі Національної премії України імені Тараса Шевченка (М. Гуйда, А. Криволап, В. Микита, А. Чебикін, В. Чепелик), премії ім. І. Огієнка (А. Чебикін, М. Гуйда), Республіканської премії ЛКУ ім. М. Островського (Т. Голембієвська, А. Куш, В. Чепелик), літературно-мистецької премії імені І. Нечуя-Левицького (В. Перевальський) та інших.

Відіграючи важливу роль у житті держави сьогодні, робота відділення і в подальшому націлена на популяризацію та розвиток українського мистецтва та входження України у світовий культурно-мистецький простір.

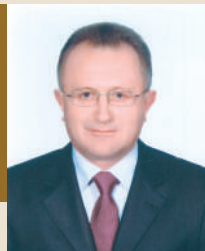
дійсні члени

Вантух М.М.

Колодуб Л.М.

Пилатюк І. М.

Рожок В.І.

Савчук Є.І.

Скорик М.М.

Станкович Є.Ф.

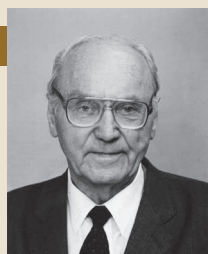

Чембержі М.І.

Чуприна П.Я.

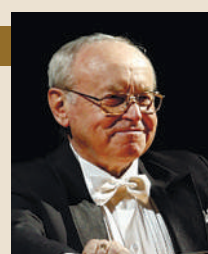
члени-кореспонденти

Апатський В.М.

Гаврилець А.О.

Гамкало І.-Я.Д.

Дичко Л.В.

Колодуб Ж.Ю.

Сіренко В.Ф.

Скрипник О.В.

Щербаков І.В.

іноземні

Грабовський Л.О.

Криса О.В.

Лук'янець В.І.

Цюблін-Тимошенко Е.

почесний

Мельниченко В.Ю.

ВІДДІЛЕННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Відділення музичного мистецтва в структурі Національної академії мистецтв України було створене у липні 1997 р. Першим академіком-секретарем відділення був О. Тимошенко. Сьогодні відділення очолює академік-секретар НАМ України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, ректор Київської дитячої Академії мистецтв, народний артист України, композитор, професор М. Чембержі, обов'язки заступника виконує академік НАМ України П. Чуприна. Дійсними членами (академіками) відділення є: М. Вантух, Герой України (2004), М. Чембержі, Л. Колодуб, В. Рожок, І. Пілатюк, Є. Савчук, Герой України (2009), М. Скорик, Герой України (2008), Є. Станкович, Герой України (2009), П. Чуприна; членами-кореспондентами – В. Апатський, І.-Я. Гамкало, А. Гаврилець, Л. Дичко, Ж. Колодуб, В. Сіренко, О. Скрипник, І. Щербakov. Учений секретар відділення – кандидат мистецтвознавства Р. Станкович-Спольська.

Діяльність відділення музичного мистецтва спрямовано на збереження кращих досягнень вітчизняної музичної спадщини, популяризацію української музичної культури, підготовку кадрів вищої кваліфікації, активізацію музично-освітнього і музично-професійного руху в Україні. Відділення постійно підтримує наукові й творчі зв'язки з вищими музичними навчальними закладами Києва, Львова, Одеси, Харкова та інших міст України, науковими видавництвами, газетами, журналами, Національними творчими спілками, театраль-но-концертними закладами України. Вищі музичні навчальні заклади, якими опікується відділення, є центрами музичної освіти і науки в Україні.

Одне з пріоритетних завдань відділення – гуманізація музичної освіти, виховання високопрофесійної майбутньої музичної еліти України, розви-

ток естетичної культури учнівської та студентської молоді, формування її професіоналізму, національної самосвідомості, шанобливого ставлення до вітчизняних та світових культурних традицій.

Члени музичного відділення виступають за-сновниками й учасниками багатьох міжнародних та всеукраїнських науково-мистецьких проєктів і заходів, серед яких: Міжнародний фестиваль сучасної музики «Контрасти» (Львів); щорічний Міжнародний фестиваль сучасної музики «Музичні прем'єри сезону»; Міжнародний фестиваль «Київ Музик Фест»; Міжнародні конкурси піаністів ім. Е. Глельса та В. Горовица; Міжнародний конкурс диригентів імені Стефана Турчака; Міжнародний музичний фестиваль «Пасхальна Асамблея» та ін.

Важливим напрямком діяльності відділення є також налагодження творчих зв'язків з провідними виконавцями Європи та світу, заснування спільних мистецьких проєктів з творчими колективами України та зарубіжжя, проведення у залі НАМ України циклів концертних програм кращих творів національної музичної спадщини, залучення до співпраці видатних музикантів, композиторів, науковців.

Члени відділення плідно працюють на музично-педагогічній ниві, здійснюють керівництво науковою роботою студентів, аспірантів та докторантів, є постійними учасниками міжнародних наукових конференцій, семінарів, круглих столів з проблем музичної та музично-педагогічної творчості.

Відділення музичного мистецтва НАМ України – це потужний центр культурного життя нашої держави, де сконцентровані провідні мистецькі сили, а творчість його членів – авангард композиторської та виконавської думки. Презентуючи світовій спільноті елітні зразки української музики митці, своєю творчістю, підняли національне музичне мистецтво на рівень славетних мистецько-культурних надбань.

дійсні члени

Безгін О.І.

Козак Б.М.

Левитська М.С.

Мажуга Ю.М.

Назарова Т.Є.

Резнікович М.І.

Стригун Ф.М.

члени-кореспонденти

Бабаєв-Кальницький Д.В.

Владимирова Н.В.

Захаревич М.В.

Коломієць Р.Г.

Мельников Ж.О.

Панчук П.Ф.

Шевченко Ю.В.

ВІДДІЛЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Одним із головних завдань членів відділення театрального мистецтва Національної Академії мистецтв України залишається збереження високого професійного рівня й подальшого розвитку театральної культури. Видатні діячі та колективи держави прагнуть утверджувати духовні цінності, добро і гармонію, зберігати кращі традиції й водночас – збагачувати вітчизняний театр кращими досягненнями світової сценічної культури.

Академік-секретар відділення – народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, професор М. Резнікович, його заступники – дійсний член (академік), заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор О. Безгін та член-кореспондент НАМ України, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор Р. Коломієць. До складу відділення також входять дійсні члени (академіки): н.а. України, професор Б. Козак, народний художник України М. Левитська, н.а. України, професор Ю. Мажуга, н.а. України, доцент Т. Назарова, н.а. України, доцент Ф. Стригун; члени-кореспонденти: н.а. України Д. Бабаєв-Кальницький, доктор мистецтвознавства, професор Н. Владимірова, н.а. України, кандидат мистецтвознавства М. Захаревич, н.а. України Ж. Мельников, заслужений артист України П. Панчук, заслужений діяч мистецтв України Ю. Шевченко. Учений секретар відділення (тимчасове забезпечення) – доктор мистецтвознавства, професор Н. Владимірова.

Члени відділення беруть участь у численних гастролях в Україні та за її межами, очолюють журі

престижних національних і міжнародних театральних фестивалів, виступають з лекціями, доповідями, надають інтерв'ю ЗМІ, беруть участь у телевізійних та радіопрограмах з проблем театрального мистецтва, напрацьовують монографічні дослідження з проблем театральної педагогіки та історії театру, виступають з публікаціями в засобах масової інформації, входять до складу Державних експертних комісій вищих навчальних закладів та експертних комісій Міністерства культури України.

Основними напрямками досліджень учених-театрознавців відділення є розробка концептуальних засад реформування театральної галузі, поліпшення стану театральної освіти, теорії і практики театру, аналіз формотворчих процесів сучасного українського театру, вивчення проблемних питань українського музичного та музично-драматичного театру, досягнень і векторів розвитку національної театральної школи України в контексті розвитку сучасного світового театру, участь у розробці державних законопроектів щодо розвитку театральної галузі в Україні.

Театральне відділення вживає конкретних заходів щодо поліпшення театрознавчої освіти. Зокрема, на базі Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого засновано та послідовно впроваджуються експериментальні курси, на яких молодь вивчає фахові дисципліни безпосередньо в театрі, бере участь у театральному процесі на всіх етапах створення вистави. Члени відділення систематично провадять консультації та надають методичні рекомендації театральним колективам України.

дійсні члени

Балаян Р.Г.

Зубавіна І.Б.

Ілленко М.Г.

Криштофович В.С.

Муратова К.Г.

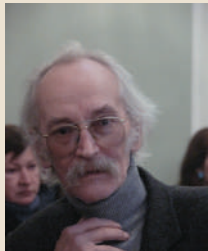

Скуратівський В.Л.

Чміль Г.П.

члени-кореспонденти

Коваль О.І.

Маслобойщиков С.В.

Новак В.З.

Олендер В.П.

Тримбач С.В.

Фіалко О.Б.

Черкаський Д.Я.

іноземні

Гофман Є.

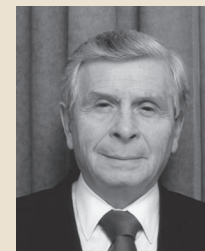

Хуцієв М.М.

почесні

Драч І.Ф.

Жаровський А.Л.

ВІДДІЛЕННЯ КІНОМИСТЕЦТВА

Відділення кіномистецтва – одне з 6 відділень Національної Академії мистецтв України – було створене у грудні 1996 року, а через рік (1997 р.) відбулися перші вибори дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів Національної академії мистецтв України. До першого складу відділення кіномистецтва було обрано 5 академіків та 7 членів-кореспондентів – визначних діячів українського кінематографу. Серед 12 членів першого складу відділення було 6 Народних артистів, 5 Заслужених діячів мистецтв, 5 лауреатів Державної премії України імені Тараса Шевченка.

Сьогодні членами відділення є кінопрактики Р. Балаян (академік-секретар відділення), К. Муратова, М. Ілленко, В. Криштофович, В. Новак, О. Фіалко, О. Коваль, Д. Черкаський, С. Маслобойщиков, С. Тримбач, В. Олендер. Також до складу відділення входять фахівці з теорії культури та екранних мистецтв – доктор філософських наук Г. Чміль, доктор мистецтвознавства, культуролог В. Скуратівський та доктор мистецтвознавства, кінознавець І. Зубавіна (учений секретар відділення).

Протягом 20 років існування робота відділення ведеться відповідно до планів затверджених Президією НАМ України та планів заходів на виконання рішень чергових сесій загальних зборів Академії. Діяльність відділення кіномистецтва традиційно спрямовується у трьох магістральних напрямках: творча практика фільмування; проведення наукових досліджень; організаційні заходи. Останні роки, коли виробництво фільмів в Україні радикально скоротилось, основну увагу було сконцентровано на теоретичному осмисленні змін у світовому і вітчизняному кінопросторі та на проблемах молодшої плеяди кінематографістів, що

сприяло підготовці кваліфікованих кадрів у сфері екранних мистецтв та зміцненню зв'язку між поколіннями фахівців. Так у щорічну практику увійшло проведення творчих акцій «Мистецтво молодих», що були започатковані НАМ України 1998 р. У п'яти з них була репрезентована творчість молодих митців в галузі екранних мистецтв (2000, 2004, 2008, 2012, 2016 рр.).

Одним з пріоритетних векторів у роботі членів відділення стала зосередженість на актуальних нині проблемах медіаосвіти, на професійній творчості кінематографістів нової генерації, на їхніх фільмах, які гідно репрезентують Україну на міжнародних кінофестивалях, сприяючи цим самим формуванню позитивного образу держави та підвищення її іміджу у світі.

Члени відділення беруть участь у конференціях, тематичних переглядах, обговореннях, де з'ясовуються нагальні проблеми національного та світового кінематографу, питання професійної освіти, осмислюється досвід фестивальних успіхів, а також творчі перспективи.

Крім цього, частина членів відділення кіномистецтва поєднують творчу працю з педагогічно-викладацькою діяльністю, задіяні в багатьох редколегіях наукових та фахових видань, беруть участь у роботі селекційних комісій, журі Всеукраїнських та Міжнародних кінофестивалів («Молодість», «КРОК», «Артек» тощо).

Із року в рік відділення кіномистецтва проводить моніторинг справ у кінематографі України за усіма напрямками діяльності галузі (кіновиробництво, кінопрокат та кінодистриб'юція, кінодослідження та фахова освіта), аналізуючи непростий шлях українського кінематографа, проблеми й здобутки екранного мистецтва незалежної держави.

дійсні члени

Богуцький Ю.П.

Бокотей А.А.

Векленко О.А.

Даниленко В.Я.

Медвідь Л.М.

Прядка В.М.

Шейко В.М.

Яковлев М.І.

члени-кореспонденти

Бабушкін С.В.

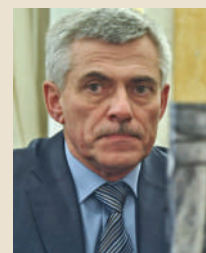
Боднар О.Я.

Бондаренко В.М.

Гайдамака А.В.

Голубець О.М.

Лесняк В.І.

Мищенко О.М.

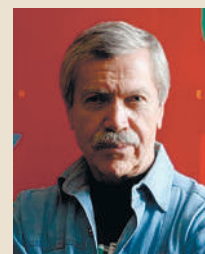
Новохатько Л.М.

Пасівенко В.І.

Скорик Л.П.

Шостя В.К.

ВІДДІЛЕННЯ СИНТЕЗУ ПЛАСТИЧНИХ МИСТЕЦТВ СЕКЦІЯ ЕСТЕТИКИ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Головні напрямки роботи відділення пов'язані з науковою, творчою, організаційною, методичною та педагогічною діяльністю у відповідності зі статутними положеннями та вимогами НАМ України. Членами відділення проводиться робота по здійсненню фундаментальних і прикладних наукових досліджень, розробці й впровадженню нових мистецьких технологій і практик, виконання державних програм соціально-культурного та культурно-мистецького спрямування.

Сьогодні кількісний склад відділення налічує 19 осіб. Це знані науковці, архітектори, художники, педагоги – дійсний член (академік) НАМ України А. Бокотей (академік-секретар відділення), дійсні члени (академіки) О. Векленко, В. Даниленко, В. Прядка, М. Яковлев, Ю. Богучький (керівник секції естетики та культурології), Л. Медвідь, В. Шейко, члени-кореспонденти С. Бабушкін, О. Боднар, В. Бондаренко, А. Гайдамака, О. Голубець, В. Лесняк, Л. Новохатько, О. Міщенко, В. Пасівенко, Л. Скорик, В. Шоста.

Члени відділення разом із науковцями Інституту культурології та Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України, Національною академією образотворчого мистецтва і архітектури, Львівською національною академією мистецтв, Харківською державною академією дизайну і мистецтв та Харківською державною академією культури, а також іншими мистецькими навчальними закладами ведуть активну роботу з виконання щорічних спільних та індивідуальних планів фундаменталь-

них наукових та прикладних досліджень, галузевих програм, спрямованих на збереження та розвиток національної культури і мистецтва, інтеграцію у світовий культурний простір.

Здійснюється постійна координаційна діяльність з НАН України та галузевими академіями з метою поглиблення змісту наукових досліджень і мистецької освіти, розширення міжнародних наукових та творчих зв'язків НАМ України із зарубіжними науковими, мистецькими установами й навчальними закладами. З цією метою Президією НАМ України була розроблена та затверджена тристороння програма «Про наукове співробітництво Інституту культурології НАМ України, Української асоціації культурологів та Харківської державної академії культури», якою координуються й узгоджуються плани здійснення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та участь у розробці стратегії розвитку культури на 2020–2025 рр. у відповідності з міжнародними угодами та документами підписаними з Євросоюзом. З метою поглиблення та розширення міжнародних зв'язків члени відділення успішно реалізують свої творчі й наукові проекти.

Упродовж 2012–2017 рр. було проведено цілу низку персональних виставок робіт членів відділення як в Україні, так і за її межами. Серед таких:

– персональна виставка творів зі скла академіка А. Бокотея, що експонувалася в 2013 р. в залах музею ЛНАМ з нагоди 75-річчя від дня народження майстра;

- міжнародна виставка плакатів «30+5» до 30-ї річниці Чорнобильської атомної катастрофи і 5-ї річниці трагедії Фукусіми та плакатна акція Асоціації дизайнерів-графіків «4-й Блок» VII Міжнародного триенале екологічного плакату;

- виставка творів художнього скла «Поезія світла» литовських митців Індрес Стульчайте-Крюкіене та Ремігіуса Крюкаса (іноземного члена НАМ України);

- проведені 8, 9, та 10 Міжнародні симпозиуми гутного скла за участі найвідоміших майстрів гутного скла як з України, так і з країн близького і далекого зарубіжжя. Ця акція започаткована ще в 1989 р., а її незмінним організатором, учасником і головою оргкомітету є академік-секретар відділення А. Бокотей;

- здійснено організацію та проведення VII та VIII Міжнародних форумів «Дизайн-освіта» на базі Харківської державної академії дизайну і мистецтва під керівництвом академіка НАМ України В. Даниленка;

- разом з відділенням образотворчого мистецтва проведено творчо-наукову акцію «Мистецтво молодих–2015», що включала виставку дипломних робіт випускників 2011–2015 рр. та науково-практичну конференцію «Сучасні вектори роз-

витку художньої освіти в умовах формування нової культурної реальності в суспільстві»;

- персональна виставка творів академіка Л. Медвідя «Генезис» (до 75-річчя від дня народження), що експонувалась у Львівському палаці мистецтв та Українському культурному центрі Посольства України у Франції.

Найвагомішою складовою роботи відділення є організація та проведення міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-теоретичних і науково-практичних конференцій, симпозіумів, круглих столів та інших значних наукових комунікативних заходів.

Результати досліджень оприлюднені в численних наукових публікаціях, монографічних та інших виданнях. Серед яких:

- «Енциклопедія етнокультурознавства» (в 6 томах);

- «Українська етнокультурологічна енциклопедія» (в 5 томах);

- Електронне видання монографії «Композиція + геометрія» (автор академік М. Яковлев);

- монографія «Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспективи» (автор академік Ю. Богуцький);

– монографія «Дизайн Центрально-східної Європи» (автор академік В. Даниленко);

– монографія «Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі (історико-методологічні аспекти)» (автор академік В. Шейко).

Особливо важливою ланкою діяльності членів відділення є виставкова робота як в Україні, так і за її межами, оскільки діалог і творча співпраця митців різних країн є важливою складовою стратегічного розвитку нашої держави.

З художніми творами членів відділення А. Бокотея, В. Прядки, Л. Медвідя, О. Векленка, А. Гайдамаки, В. Лесняка, О. Міщенко, В. Пасівенка, В. Шості ознайомились мешканці багатьох міст України та зарубіжжя.

Подальша робота членів відділення спрямована на розвиток національної художньої культури, утвердження місця та ролі української культури у світовому контексті, популяризацію її наукових, творчих здобутків на міжнародному рівні, концентрацію зусиль задля підвищення рівня мистецької освіти, розвитку аналітичної думки й практики художньої творчості.

іноземні

Барчук К.

Їнь Сянмін

Крюкас Р.

почесні

Балога В.І.

Чернець В.Г.

Ющенко В.А.

дійсні члени

Бітаєв В.А.

Губаренко М.Р.

Кара-Васильєва Т.В.

Корнієнко Н.М.

Криволапов М.О.

Міляєва Л.С.

Персидська Н.О.

Стельмашук Г.Г.

Федорук О.К.

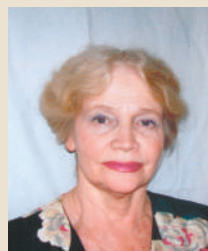
члени-кореспонденти

Гайдабура В.М.

Дьомін М.М.

Зінкевич О.С.

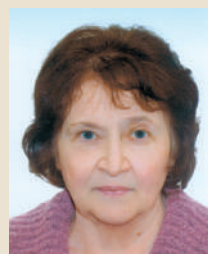
Клековкін О.Ю.

Лагутенко О.А.

Мусієнко О.С.

Поріцька (Грица) С.Й.

Сокол О.В.

Терещенко А.К.

Юдкін І.М.

ВІДДІЛЕННЯ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВ

За умов зростання ролі мистецтвознавства як важливого чинника гармонійного духовного розвитку особистості й суспільства відділення теорії та історії мистецтв Національної академії мистецтв України є тим науково-творчим осередком, де мистецтвознавча наука представлена майже в усіх її напрямках.

Відділ очолює академік НАМ України, доктор мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України, заслужений діяч культури Польщі О. Федорук. У керівництві йому допомагають – академік НАМ України, доктор мистецтвознавства, лауреат премії ім. Леся Курбаса Н. Корнієнко та член-кореспондент НАМ України, доктор архітектури, професор М. Дьомін (заступники). Дійсними членами (академіками) відділення є також доктор філософських наук, професор В. Бітаєв, доктор мистецтвознавства, професор М. Губаренко, доктор мистецтвознавства, професор Т. Кара-Васильєва, доктор мистецтвознавства, професор М. Криволапов, доктор мистецтвознавства, професор Л. Міляєва, доктор мистецтвознавства, професор Н. Персидська, доктор мистецтвознавства, професор Г. Стельмашук. Члени-кореспонденти відділення: доктор мистецтвознавства В. Гайдабура, доктор мистецтвознавства, професор О. Зінкевич, доктор мистецтвознавства, професор О. Клековкін, доктор мистецтвознавства, професор О. Лагутенко, кандидат мистецтвознавства,

професор О. Мусієнко, доктор мистецтвознавства, професор С. Поріцька (Грица), доктор мистецтвознавства, професор О. Сокол, доктор мистецтвознавства, професор А. Терещенко та доктор мистецтвознавства І. Юдкін. Учений секретар відділення – член-кореспондент НАМ України, доктор мистецтвознавства, професор Н. Владимірова.

В останній чверті XX – на початку XXI століття розвиток національної художньої культури та гуманітарно-природничих дисциплін породив нові підходи до аналізу тих процесів та явищ, що мають місце в соціокультурному середовищі держави, виокремив та дефініціював пріоритетні напрями національного мистецтвознавства. В умовах такого нового контексту національне мистецтвознавство, представлене відділенням теорії та історії мистецтв НАМ України, демонструє вагомі методологічні й теоретичні здобутки, новітні пошукові напрями історично-аналітичного характеру.

Водночас члени відділення зосереджують увагу на поглибленні зв'язків зі світовою мистецтвознавчою практикою. Простежується прорив у площині герметизму мистецтвознавства – вихід на міжнародні контакти, інтеграція наукової думки у міжнародний культурний простір (організація та участь у проведенні міжнародних конференцій, симпозіумів, круглих столів) набувають все більш потужного та систематичного характеру.

іноземний

Ковальчик Є.

почесні

Барій П.І.

Жулинський М.Г.

Павлишин С.С.

Завдячуючи зусиллям відділення теорії та історії мистецтв НАМ України, дослідження та популяризація кращих здобутків української художньої культури та її митців знаходять активне поширення.

Відділення теорії та історії мистецтв НАМ України є тим осередком у загальнонаціональному культурному просторі, що не тільки акумулює здобутки представників науки різних регіонів України, а й намагається розвинути визначену вище проблематику, розробку сучасних методологій та навчально-методичних напрацювань, зосередитися на інтегративних процесах щодо поєднання різних сфер гуманітарного знання, активізувати входження української культури у світовий простір. Саме ці напрями діяльності, а також фундаментальні теоретичні та історичні дослідження членів відділення визначають молодій генерації вчених вектор подальшого розвитку мистецтвознавства – важливого чинника гуманізації суспільства та духовного збагачення особистості.

НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ

Науково-організаційне управління (НОУ) є провідним науковим структурним підрозділом Національної академії мистецтв України (далі Академії). Управління організує і координує роботу і бере участь у формуванні та реалізації науково-творчої політики, забезпечує необхідні науково-організаційні механізми діяльності Академії та академічних установ, співпрацює з планово-фінансовими службами Академії з питань використання фінансових та матеріальних ресурсів, що виділяються державою на здійснення наукової діяльності Академії.

У своїй практичній роботі науково-організаційне управління керується Конституцією України, Законами та нормативними актами України, Указами і Розпорядженнями Президента України, Статутом НАМ України, постановами та розпорядженнями Президії, наказами по Академії.

Головними завданнями НОУ є визначення і координація основних напрямків науково-творчої діяльності структурних підрозділів НАМ України, її науково-дослідних установ – Інституту проблем сучасного мистецтва та Інституту культурології, а також забезпечення науково-організаційних механізмів для проведення фундаментальних мистецтвознавчих і культурологічних науково-теоретичних досліджень з проблем художньої творчості, теорії й історії українського і світового мистецтва, художньої критики, естетичного виховання, мистецької освіти та розробки актуальних проблем мистецтва з метою впровадження нових організаційно-методичних принципів управління науковим процесом, новітніх технологій та пошукових методів.

Управління опікувалося всебічним вивченням творчої спадщини діячів вітчизняної й світової худож-

ньої культури, популяризацією наукових знань, творчих здобутків національного мистецтва, брало активну участь у розробці пропозицій і рекомендацій з проблем розвитку мистецтвознавчої науки, художньої культури і мистецької освіти, сприяло інтеграції вітчизняної науки у світовий науковий простір, здійснювало заходи щодо зміцнення наукового й культурного співробітництва з ученими та митцями інших держав, зарубіжними науковими установами.

За період функціонування НОУ займалося визначенням умов практичного втілення пріоритетних напрямків розвитку науки в галузях мистецтвознавства та культурології, розробляло пропозиції, спрямовані на удосконалення системи управління у сфері науково-творчої діяльності, організовувало виконання нормативних актів і доручень державних органів та контролювало їх реалізацію, сприяло примноженню науково-творчого потенціалу Академії, розширенню мережі її науково-дослідних інституцій та допомагало останнім у підготовці необхідних пропозицій і матеріалів. Разом з атестаційною комісією управління організовувало підготовку та проведення атестації наукових працівників підрозділів Академії.

Протягом двадцяти років НОУ керували кандидат мистецтвознавства, професор, театрознавець, Заслужений діяч мистецтв України В. Неволов, доктор мистецтвознавства, професор, Заслужений діяч мистецтв України О. Клековкін, член-кореспондент НАМ України, доктор філософських наук, професор, Заслужений діяч мистецтв України В. Бітаєв.

ВІДДІЛ МИСТЕЦЬКОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

Відділ мистецької науки і освіти (до лютого 2017 року – відділ наукової інформації та мистецької освіти) функціонує в структурі науково-організаційного управління НАМ України з травня 2014 року. З того часу Відділ очолює досвідчений фахівець у сфері мистецької освіти і науки, заслужений працівник культури України І.І.Походзей.

Для посилення координуючої функції НАМ України з питань мистецької освіти і науки постановою Президії від 21.02.2017 № 2/24-09 в структурі науково-організаційного управління утворено Відділ з повноваженнями, що включають лише питання діяльності у сфері мистецької науки і освіти.

Положенням про Відділ визначено 3 основних завдання, що випливають із законодавства та Статуту НАМ України: координація взаємодії НАМ України з мистецькими науковими установами, навчальними закладами, національними академіями наук, Мінкультури та МОН; вироблення пропозицій і рекомендацій щодо формування державної політики у сфері мистецької науки і освіти, удосконалення діяльності у цій сфері на основі узагальнення стану (у т. ч. через дорадчі громадські органи); науково-технічний супровід роботи офіційного web-сайту НАМ України, формування і оновлення електронної бази з тематики наукових фундаментальних та дисертаційних досліджень.

З березня 2017 року Відділ працює у складі І. Походзея (начальник Відділу, заслужений працівник культури України), О. Ваврик (ст. науковий співробітник, кандидат мистецтвознавства), Е. Яроменок (науковий співробітник).

Для посилення роботи Відділу при НАМ України створені і діють Координаційна рада з питань мистецької освіти і науки (пост. від 22.05.2014 № 7/24-09) та Наукова рада (пост. від 06.04.2017 № 5/45-09). Координаційна рада через свої фахово-експертні комісії за напрямками наукової і освітньої діяльності та видами мистецтв аналізує стан справ, виробляє пропозиції і рекомендації щодо удосконалення роботи галузі шляхом

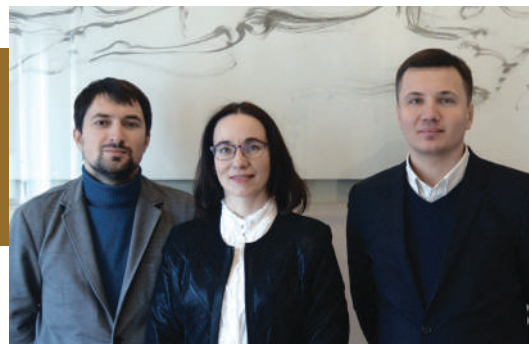
законодавчого та нормативно-правового регулювання. Наукова рада здійснює експертизу тем фундаментальних досліджень, що пропонуються науковими установами до реалізації за кошти державного бюджету.

За час функціонування Відділу, його працівниками у співпраці з громадськими дорадчими органами підготовлено на розгляд: а) Координаційної ради – 12 питань, серед найбільш актуальних: «Про застосування норм нової редакції Закону України «Про вищу освіту» в системі вищої культурно-мистецької освіти» (грудень 2014 р.), «Про стан і перспективи підвищення кваліфікації педагогічних працівників культурно-мистецьких навчальних закладів України» (квітень 2015 р.), «Про тематику дисертаційних досліджень в аспірантурі і докторантурі провідних мистецьких ВНЗ» (листопад 2016 та грудень 2017 рр.) тощо; б) Президії НАМ України – 6 питань. Серед найважливіших: «Про результати науково-координаційної роботи НАМ України у сфері мистецької освіти і науки» (квітень 2016 р.), «Про координацію співпраці НАМ України з Мінкультури та МОН» (липень 2016 р.), «Про відкриття нових тем фундаментальних наукових досліджень в ІПСМ та ІК НАМ України у 2018 році» (травень 2017 р.) тощо. Переважна більшість ухвалених Координаційною радою рішень затверджувалися Президією НАМ України; в) Наукової ради – питання «Про експертизу тем фундаментальних наукових досліджень в ІПСМ та ІК НАМ України, запропонованих для виконання у 2018 році» (квітень 2017 р.).

На основі прийнятих рішень у Відділі розробляються пропозиції Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Мінкультури та МОН щодо внесення відповідних змін до проектів законів та підзаконних актів.

Працівники Відділу щорічно проводять більше двох десятків експертиз проектів законів та нормативно-правових актів, що надходять з Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Мінкультури та МОН.

ВІДДІЛ НАУКОВО-КООРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЇ

Відділ науково-координаційної діяльності та інформації був створений з метою удосконалення структури науково-організаційного управління Академії у лютому 2017 року. У своїй діяльності він спирається на основні напрацювання і розвиває напрями діяльності науково-інформаційного відділу, який діяв у складі Академії з лютого 2008 року, зокрема: співпрацює із засобами масової інформації з метою інформаційного супроводження наукових і мистецьких акцій, які проводить НАМ України; збирає матеріали засобів масової інформації, фото та відеоматеріали, де висвітлюються проведені заходи; координує інформаційне наповнення роботи WEB-сайту Академії; приймає матеріали, наукові й мистецькі друковані видання, фото і відеоматеріали, інші документи про творчу і наукову діяльність Академії до Наукового архіву Президії НАМ України. Відділ опікується плановою роботою із забезпечення діяльності Академії: координує інформаційний обмін результатами наукової і мистецької роботи НАМ України та наукових установ, віднесених до її відання; проводить щорічний моніторинг виконання річних планів діяльності НАМ України. Нині відділ працює у такому складі: начальник відділу – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник П. Харченко; старший науковий співробітник відділу, кандидат мистецтвознавства І. Шалінський; науковий співробітник відділу П. Походзей.

За результатами співпраці відділу з журналістами телевізійних і радіокомпаній, а також друкованих засобів масової інформації, висвітлення у репортажах, статтях, анонсах отримали численні заходи – виставки, круглі столи, конференції, презентації друкованих видань. Також було організовано ряд інтерв'ю керівництва Академії та її членів з представниками телевізійних і радіокомпаній, друкованих періодичних видань.

Відділ дбає про своєчасне оновлення інформації, необхідної для якісного виконання завдань, покладених на відділ. На сьогодні тут зібрано значну кількість друкованих та електронних інформаційних видань про діяльність НАМ України. Цими даними поповнюється також електронна інформаційна база даних Академії.

З метою зберігання наукового доробку членів Академії, до наукового архіву Президії прийнято більше трьохсот примірників науково-мистецької літератури. Також увага приділяється збереженню матеріалів про проведення мистецьких акцій відділеннями Академії, зокрема таких, як щорічні акції "Мистецтво молодих", які започатковані Академією з метою сприяння подальшому розвитку вітчизняної мистецької освіти і підтримки талановитої молоді. Співробітники відділу надають науково-інформаційну допомогу у підготовці звітів і планів роботи Президії НАМ України, науково-дослідних інститутів, що віднесені до відання Академії, беруть участь у підготовці документів на запити міністерств і відомств України. Здійснюється взаємодія з електронними інформаційними виданнями, енциклопедіями, видавничими центрами, забезпечується передання інформаційних матеріалів про творчу діяльність Академії в електронні видання. З метою вдосконалення роботи відділу, його співробітники дбають про підвищення рівня професійної підготовки до виконання завдань, покладених на відділ, беруть активну участь в організації експозицій виставок в приміщенні Президії НАМ України, здійснюють творчу і наукову роботу, публікують статті з проблем культури, мистецтва у фахових наукових виданнях.

ВІДДІЛ МІЖНАРОДНИХ НАУКОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Відділ міжнародних наукових зв'язків, як один із структурних підрозділів науково-організаційного управління апарату Президії Національної академії мистецтв України, було створено 1997 року. За час функціонування відділ пройшов етапи розвитку й реорганізації упродовж яких уточнювалися напрями його діяльності, тривав пошук шляхів удосконалення роботи. На початковому етапі він працював як відділ навчальних закладів, міжнародних зв'язків, аспірантури і докторантури. У 2002–2003 рр. було змінено його назву на «Відділ координації, наукових робіт та міжнародних зв'язків», а вже з 2004 і до сьогодні цей підрозділ Академії працює як «Відділ міжнародних наукових зв'язків». Одне з основних завдань відділу – налагодження міжнародного науково-творчого співробітництва з установами зарубіжних країн та дипломатичними представництвами іноземних держав в Україні. Серед його партнерів – Відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні, Польський інститут у Києві, Чеський культурний центр, Французький інститут в Україні, Гете-Інститут у Києві, Італійський культурний центр, Посольство Ісламської Республіки Іран в Україні. В рамках офіційних домовленостей були підписані угоди про співробітництво з Угорською академією мистецтв (1997), Академією мистецтв Узбекистану (2011).

Важливим аспектом міжнародної співпраці відділу є сприяння участі молодих митців у зарубіжних мистецьких фестивалях, симпозіумах, пленерах, грантових навчальних програмах. Спільно з Університетом Констанци в Румунії, Румунським національним секретаріатом Мережі університетів Причорномор'я та за підтримки Фонду «Musae» відділ здійснив підготовку участі представників київських мистецьких навчальних закладів (НАОМА і НМАУ ім. П.І. Чайковського) у Міжнародному фестивалі синкретичних мистецтв «Олімп» (2011) та виступив організатором освітнього проекту програми Європейського Союзу «Еразмус» між За-

гребською академією мистецтв та НАОМА (2016).

Упродовж 2011–2017 років відділом проведено ряд міжнародних мистецьких акцій: «Польська школа плаката та її послідовники», вечір пам'яті жертв терактів у Нью-Йорку та виставки фотографій видів Нью-Йорка, виставка творів Адама Всьолковського (Польща), майстра традиційного китайського живопису Хе Шуйфа, італійського фотохудожника Луки Бракалі «Екосистеми», польських митців Тадеуша Рольке та Кріса Ніденталя «Сусідка», відомої польської художниці Ельжбети Яблонської «Порушення», польського скульптора Кшиштофа Беднарського «Привид Бродить» за участі італійського теоретика трансавангарду А.Б. Оліви, віце-президента НАМ України Віктора Сидоренка «Пам'ять про не-свідоме» у Центрі Вудро Вілсона (Вашингтон) за підтримки Інституту Кеннана при Центрі Вудро Вілсона та МЗС України, виставки «Україна insight», що відбулася в Нью-Йорку за участі чотирьох видатних українських митців – В. Сидоренка, О. Тістола, М. Маценка, В. Попова, участі віце-президента НАМ України В. Сидоренка у Міжнародному фестивалі «Traverse Vidéo» в м. Тулуза (Франція). У 2017 році за участі відділу міжнародних наукових зв'язків відбулося підписання «Меморандуму про партнерство в розвитку сучасного мистецтва України та міжнародної діяльності» між Національною академією мистецтв України та громадськими організаціями – Асоціацією арт-галерей України та Всеукраїнською творчою Спілкою художників «БЖ-АРТ». Сторони запланували ряд культурно-мистецьких проектів, що мають сприяти реалізації культурної політики України в галузі сучасного мистецтва та міжнародної діяльності.

Завідувачем відділу є кандидат мистецтвознавства, с. н. с Л. Смирна. До особового складу відділу входять старший науковий співробітник В. Щербак – кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений діяч мистецтв України та науковий співробітник відділу І. Ворочин.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВІДДІЛ

Фінансово-економічний відділ є самостійним структурним підрозділом Президії Національної академії мистецтв України. Діяльність відділу охоплює питання, пов'язані з фінансовим забезпеченням Президії НАМ України та її підвідомчих установ – Інституту проблем сучасного мистецтва та Інституту культурології.

З моменту створення фінансово-економічний відділ очолює Т. Ленкова. Заступником начальника фінансово-економічного відділу є М. Кравчук, головний економіст відділу – О. Єременок (Т. Анохіна).

Під керівництвом Т. Ленкової було розроблено й впроваджено низку дієвих фінансово-економічних інструментів для упорядкування діяльності Національної академії мистецтв України, а саме: положення про умови оплати праці працівників апарату президії НАМ України; положення про умови оплати праці працівників наукових установ Академії; положення про преміювання працівників апарату Президії; положення про використання фонду оплати праці апарату Президії. Крім того, у співпраці з науково-організаційним управлінням розроблено та введено в дію положення про порядок планування і контролю виконання наукових досліджень у НАМ України.

Основними функціональними обов'язками фінансово-економічного відділу є:

- щорічна розробка та затвердження паспортів бюджетних програм 6571020 «Наукова і організаційна діяльність президії Національної академії мистецтв

України» та 6571030 «Фундаментальні дослідження та підготовка наукових кадрів у сфері мистецтвознавства», а також складання звітів про виконання паспортів бюджетних програм;

- підготовка бюджетного запиту щодо фінансування Національної академії мистецтв України на плановий та два бюджетні періоди, що настають за плановим;

- розробка та затвердження Постанов про умови оплати праці працівників апарату Президії НАМ України та працівників підвідомчих наукових установ Академії;

- робота щодо формування державного замовлення на підготовку наукових кадрів за напрямом культурологія;

- ефективний розподіл бюджетних коштів для успішної діяльності Національної академії мистецтв України;

- контроль дотримання вимог положення про порядок планування і контролю виконання наукових досліджень підвідомчими установами НАМ України.

Тісна та плідна співпраця фінансово-економічного відділу з Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Державною Казначейською Службою України забезпечує фінансову підтримку досягнення стратегічних цілей та вирішення актуальних задач Національної академії мистецтв України.

ВІДДІЛ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Відділ бухгалтерського обліку та звітності є структурним підрозділом Президії Національної академії мистецтв України та підпорядкований Президенту Академії.

Персональний склад відділу представлений такими працівниками: А. Шакор – начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності – головний бухгалтер, Г. Сингаєвська – заступник начальника відділу та О. Антонюк – головний спеціаліст.

До компетенції відділу входить наступне коло завдань: ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності Академії та складення звітності; відображення у документах достовірної та у повному обсязі інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління бюджетними призначеннями (асигнуваннями) та фінансовими і матеріальними ресурсами; забезпечення дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, своєчасного подання на реєстрацію таких зобов'язань, здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань, достовірного та у повному обсязі відображення операцій у бухгалтерському обліку та звітності; використання фінансових і

матеріальних ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів.

Крім цього, відділ виконує наступні функції: веде розрахунки по заробітній платі з працівниками апарату Президії та довічним виплатам за звання дійсного члена (академіка) та члена-кореспондента; своєчасно складає та подає звітність; своєчасно та у повному обсязі перераховує податки і збори (обов'язкові платежі) до відповідних бюджетів; забезпечує дотримання порядку проведення розрахунків за товари, роботи та послуги, що закуповуються за бюджетні кошти; забезпечує достовірність та правильність оформлення інформації, включеної до реєстрів бюджетних зобов'язань та бюджетних фінансових зобов'язань; здійснює заходи щодо усунення порушень і недоліків, виявлених під час контрольних заходів, проведених державними органами, що уповноважені здійснювати контроль за дотриманням вимог бюджетного законодавства.

Робота відділу є злагодженою та професійною, характеризується високою відповідальністю та спрямованістю на забезпечення сталої роботи Президії НАМ України.

ПРОТОКОЛЬНИЙ І ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

За зовні короткою і чіткою назвою цього підрозділу Академії – різнопланова, містка, кльопітна, але чітка й старанна праця фахівців, їхні службові, функціональні і суто людські стосунки з відділеннями та інститутами Академії, органами влади й державними установами, творчими спілками, окремими митцями, громадянами.

Вже багато років тут трудяться досвідчені і сумлінні співробітники – керівник відділу Л. Кодакова, головний спеціаліст М. Томашевська та головний спеціаліст Ю. Терещенко.

До протокового і загального відділу надходить різноманітна інформація – від ухвалених Верховною Радою України законів, указів Президента України, постанов Уряду держави, листування з міністерствами і відомствами, творчими спілками, науковими установами, мистецькими навчальними закладами. Це – значний за обсягом і розмаїтий за характером масив документів та листів, який щоденно підлягає опрацюванню, реєстрації, вимагає контролю за проходженням в апараті Президії й термінами виконання.

У своїй повсякденній діяльності Відділ підпорядко-

ваний і підзвітний Президії НАМ України, на його працівниках, головним чином на керівникові Відділу, лежать функції керівництва з питань діловодства у всіх структурних підрозділах апарату Президії Академії, контролю за дотриманням вимог інструктивних приписів щодо розроблення основних документів, що регламентують діяльність наукової установи.

Протоковий і загальний відділ, хоча й нечисленний за складом, є мобільним і чітким підрозділом у справі забезпечення документального та організаційно-технічного обслуговування сесій Загальних зборів та засідань Президії Академії, вчасної підготовки керівництву НАМ України інформації про виконання рішень Загальних зборів та Президії Академії.

Будь-який фахівець отримає у відділі грамотну й кваліфіковану пораду, консультацію або роз'яснення з питань, що складають його інтерес. Це завжди буде зроблено зі знанням справи, з увагою та бажанням допомогти, бо тут працюють віддані справі працівники, які люблять працю і цінують високу довіру.

ВІДДІЛ КАДРІВ

Кадрова служба Національної академії мистецтв України розпочала виконання своїх завдань і функцій після установчих Загальних зборів академіків-засновників у січні 1997 р. З початку створення Академії керівником відділу кадрів є Л. Утожнікова. За її безпосередньої участі підготовлено та затверджено першу редакцію Статуту Академії мистецтв України, проведені перші вибори керівництва Академії, вибори дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Академії, налагоджена співпраця з кадровими службами, іншими структурними підрозділами НАН України та галузевими академіями наук. Також відділом було забезпечено розробку нормативно-правової бази Академії, зокрема підготовлено положення, посадові інструкції та інші документи, необхідні для діяльності НАМ України. Нині до складу відділу входять два головних спеціаліста – С. Лавренко та Т. Романюха, які сумлінно й відповідально виконують роботу покладену на відділ. Професіоналізм та комунікабельність працівників відділу є запорукою оперативного вирішення всіх поточних завдань як в НАМ України, так і в інших державних установах та організаціях. Від моменту створення, першочерговим завданням відділу було забезпечення Академії науковими співробітниками та працівниками необхідних професій, спеціальностей і кваліфікації. Крім цього, відділ своєчасно займався підготовкою документації з проведення виборів дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів, академіків-секретарів відділень, керівництва Академії відповідно до Статуту НАМ України та Положення «Про вибори до НАМ України». Від 1997 року відділ кадрів бере участь в організації й забезпеченні необхідною документацією проведення виборів дійсних членів (академіків), членів-кореспондентів, іноземних членів та почесних академіків Академії, що проводилися у 1997, 2000, 2001, 2002, 2004, 2006, 2009, 2013, 2017 рр., виборів керівництва Академії (1997, 2002, 2007, 2012, 2017 рр.) та виборів директорів НДІ НАМ України (2017 р.). Ще одним напрямком роботи підрозділу стало формування й систематичне доповнення особових справ дійсних членів

(академіків) та членів-кореспондентів Академії: щорічно до їхніх особових справ долучаються звіти про наукову й мистецьку діяльність, збираються, систематизуються та узагальнюються матеріали їхнього науково-творчого доробку, виставкової діяльності, участі у міжнародних конференціях і проєктах; відстежуються відгуки в ЗМІ про діяльність членів Академії та інформація щодо важливих подій професійного життя, наукові та творчі досягнення. Важливою справою, започаткованою відділом кадрів, став збір та зберігання наукового й мистецького доробку членів Академії: CD та DVD дисків з фото й відеоінформацією професійної діяльності, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, каталогів, репродукцій творів образотворчого мистецтва. Зібрані матеріали використовуються як ілюстрації та текстовий фактаж під час підготовки наукових видань Академії, академічного Вісника, Інформаційного довідника (1998, 2004, 2006, 2014, 2017 рр.) тощо. Протягом усього періоду діяльності Академії кадровий підрозділ провадить роботу з видавництвами, які популяризують науково-мистецькі здобутки членів Академії. Діяльність відділу також зосереджена на питаннях ведення особових справ і трудових книжок працівників апарату Президії, підготовки проєктів постанов, наказів та інших матеріалів для розгляду керівництвом і Президією Академії, надається методична та юридична допомога працівникам відділів кадрів Інституту проблем сучасного мистецтва та Інституту культурології НАМ України, вирішуються поточні питання відповідно до положення «Про відділ кадрів». Важливою ланкою роботи є також підготовка і проведення, разом з атестаційною комісією, атестації наукових працівників, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів, підготовка необхідних документів для відзначення дійсних членів та членів-кореспондентів, працівників апарату Президії та підвідомчих установ і організацій, що віднесені до відання НАМ України державними нагородами, преміями, відзнаками; Золотими, Срібними медалями та Почесними дипломами Академії.

ВІДДІЛ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відділ технічної експлуатації та матеріального забезпечення є структурним підрозділом апарату Президії Національної академії мистецтв України.

У своїй роботі відділ керується Конституцією України, Законами та нормативними актами України, Статутом НАМ України, Постановами та Розпорядженнями Президії, наказами по Академії.

Основними завданнями відділу є: забезпечення необхідного рівня технічної експлуатації обладнання; забезпечення своєчасної підготовки технічної документації (креслень, специфікацій, технічних умов, технологічних карт) для своєчасної та якісної технічної експлуатації, ремонту й модернізації устаткування; якісне та вчасне вирішення технічних питань і виконання рішень Президії та завдань керівництва Академії; підтримка технічного устаткування в робочому стані; здійснення, організація

і забезпечення господарського, матеріально-технічного та соціально-побутового обслуговування діяльності Академії та її підрозділів у межах фінансування на поточний рік тощо.

Крім цього, відділ проводить організацію й проведення процедур закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти для потреб НАМ України, здійснює технічне, програмне та сервісне обслуговування комп'ютерної техніки, створює якісну нормативно-методичну базу планування й проведення комплексного економічного аналізу усієї господарської діяльності Академії, її установ і організацій та регіональних науково-мистецьких центрів, утримує в належному стані будинки й приміщення Академії, прилеглих територій, проводить роботи з благоустрою, озелененню і прибиранню території, святкового художнього оформлення фасадів будинків, зовнішніх та внутрішніх рекреацій та ін.

ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України (ІПСМ НАМ України) — єдина науково-дослідна установа в Україні, що здійснює фундаментальні наукові дослідження в галузі всіх видів сучасного мистецтва. Серед пріоритетних напрямів діяльності фундації — практичні і пошукові студії, спрямовані на розвиток професійного сучасного мистецтва усіх видів, архітектури і дизайну, впровадження нових мистецьких технологій і практик, підготовка та видання наукових праць з магістральних напрямів сучасної мистецтвознавчої думки та підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації — докторів філософії в галузі знань 03 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 034 «Культурологія» (спеціалізація «Теорія та історія культури»).

Інститут засновано у грудні 2001 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 578-р від 13.12.2001 за підтримки Міністерства культури України та позитивного відгуку президії НАН України. Таким чином, з утворенням нової інституції, яка об'єднала зусилля державного ресурсу й активних діячів, задіяних у сучасному арт-процесі, було здійснено перші кроки з подолання певної відчуженості від «неофіційного» мистецтва з боку держави.

Утворена академічна інституція з новаційною структурною моделлю, яка передбачає адміністративно-творче ядро та мобільну систему функціонування відділів, організованих за принципом ефективних науково-творчих колективів з художників-практиків і теоретиків мистецтва, ось уже кільканадцять років поспіль провадить науково-творчі студії на теренах сучасної культури, з фундаментальним осмисленням її явищ, процесів і творчого ресурсу.

Очолює Інститут від часу його заснування віце-президент НАМ України, академік НАМ України, народний

художник України, професор Віктор Дмитрович Сидоренко. Колегіальним органом управління ІПСМ НАМ України, що визначає стратегію та перспективи розвитку наукової діяльності, є Вчена рада. Учений секретар ІПСМ НАМ України — кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Л. А. Дрофань. Від 2017 року посаду заступника директора з наукової роботи обіймає кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник І. Б. Савчук.

У структурі ІПСМ НАМ України функціонують 9 науково-творчих відділів, а саме: теорії та історії культури; естетики; методології мистецької критики; кураторсько-виставкової діяльності та культурних обмінів; культурних стратегій, ініціатив і технологій; візуальних практик; мистецтва новітніх технологій; театрознавства; дизайну й архітектури. Діяльність цих наукових осередків забезпечують 13 докторів наук, 23 кандидати наук, 6 професорів, 4 доценти, 16 старших наукових співробітників, 5 академіків НАМ України, 1 член-кореспондент НАМ України, 6 заслужених діячів мистецтв та 1 народний художник України.

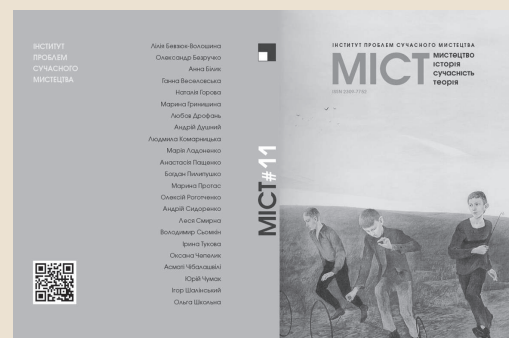
Нині до фундаментальних теоретичних розробок Інститут додає експериментальні дослідження з використанням і засвоєнням можливостей новітніх технологій, здійснює активну розробку стратегій та ефективних методів для розповсюдження досвіду актуальних мистецьких практик серед широкого українського загалу.

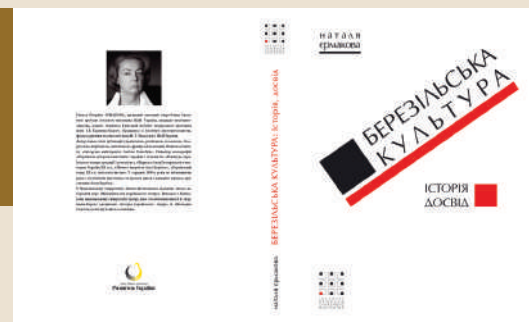
За час існування ІПСМ НАМ України ініційовано проведення безліч досліджень. Нині робота науковців інституту зосереджена над такими науково-фундаментальними темами досліджень: «Сучасні проблеми українського мистецтвознавства», «Науково-теоретичний і практичний контекст сучасного мистецтва, естетики і культурології», «Культурна і мистецька спадщина: дослідження,

реставрація, збереження», «Художня культура у контексті сучасного мистецтвознавства», «Теоретико-практичні та світоглядні проблеми української мистецької освіти», «Спадщина українського мистецтва у контексті культури», «Архітектура і дизайн: традиція і сучасність», «Експеримент, теорія, практика в українському візуальному мистецтві», «Сучасні аспекти мистецтвознавчої науки і мистецький доробок», «Українське мистецтво на зламі XX–XXI століть і міжнародний контекст» та «Студіювання творчого доробку українських митців: архіви, фондові та приватні колекції». Новою науково-фундаментальною темою, робота над якою розпочинається з 2018 року, є НДР «Українське музичне та сценічне мистецтво XX–XXI століть в інтерконтекстуальних зв'язках зі світовим художнім простором».

Результати досліджень обговорюються на дискусійних майданчиках, практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівнів та у формі численних наукових фахових виданнях та монографіях. Серед монографічних досліджень останніх років, які окреслюють шляхи розвитку української та світової культури, є праці В. Сидоренка «Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України XX–XXI століть», Н. Єрмакової «Березільська культура: Історія, досвід», Український театр XX століття: Антологія вистав, В. Чепелика «Бесіди про українську архітектуру», М. Гринишиної «Театральна культура рубежу XIX–XX століть: Реалізм. Дискурс», О. Клековкіна «Театр при століку. Методологія театрознавства: Подорожній щоденник», Л. Дрофань «Дев'ятнадцяте грудня 1915 року: Один день в історії», О. Федорука «Моя колекція — життя моє: Бесіди з Михайлом Кнобелем», А. Пучкова «Культура антикварних несходств: Силуети. Профіли. Личини», О. Петрової «Третє Око:

Мистецькі студії», І. Савчука «Камерна музика 1920-х в Україні: Спроба філософського осмислення», М. Протас «Скульптурные симпозиумы Украины: Стилистико-парадигмальная эволюция» та багато інших.

Щорічно в ІПСМ НАМ України готуються до друку сім збірників наукових праць, три з яких — «Мистецтвознавство України», «Сучасне мистецтво», «Художня культура. Актуальні проблеми», є фаховими виданнями, що затверджені МОН України. Від 2013 року усі сім видань увійшли до міжнародної бази наукового цитування РИНЦ, яка акумулює понад 12 мільйонів наукових публікацій.

Серед пріоритетних напрямів діяльності ІПСМ НАМ України є підготовка молодих науковців. Наказом міністра освіти і науки від 05.07.2010 № 668 відповідно до рішення атестаційної колегії Міністерства в 2011 році в ІПСМ НАМ України відкрито аспірантуру зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (мистецтвознавство). У липні 2017 року аспірантуру успішно ліцензовано, що дало можливість провадити освітню діяльність у сфері вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі знань 03 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 034 «Культурологія» (спеціалізація «Теорія та історія культури») з ліцензованим обсягом 4 особи.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2015 № 1328 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 15 грудня 2015 року» в ІПСМ НАМ України діє спеціалізована вчена рада К 26.460.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 26.00.01 «Теорія та історія культури» за напрямком «мистецтвознавство» терміном на три роки (2016–2018

рр.). Від 2013 року упродовж двох каденцій існування спеціалізованої вченої ради понад 20 молодих учених змогли захистити дисертаційні дослідження та отримати наукове звання кандидата мистецтвознавства. Від 2017 року посаду голови спеціалізованої вченої ради обіймає доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник О. О. Роготченко. Вчений секретар — кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник І. Б. Савчук, технічний секретар — науковий співробітник І. М. Хасанова.

Як уже зазначалося, в Інституті діє дев'ять наукових відділів, які досліджують різні площини сучасного українського та світового арт-простору. У відділі теорії та історії культури, який очолює доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент НАМ України О.Ю. Клековкін здійснюються ґрунтовні теоретико-методологічні дослідження в галузі культури, її жанрових і видових особливостей та філософсько-естетичних аспектів. Іншим важливим напрямком роботи відділу є педагогічна діяльність у межах ліцензійної угоди на освітню діяльність у сфері вищої освіти ступеня доктора філософії.

У відділі естетики, який очолює кандидат філософських наук, старший науковий співробітник О.В. Босенко, здійснюються дослідження фундаментальних проблем трансцендентальної естетики, такі як взаємодія часу і простору, випадкової свободи мистецтва та деяких трансгресій і транскреацій співвідношення сучасних, традиційних і контемпорарних тенденцій у світових процесах сьогодення.

Відділ кураторської виставкової діяльності та культурних обмінів (завідувач — Н. М. Булавина) займається налагодженням контактів із науковцями і художниками

різних міжнародних споріднених інституцій, обміном досвіду, підвищенню рівня компетентності українських спеціалістів.

У відділі культурних стратегій, ініціатив і технологій (завідувач — доцент С. Г. Васильєв) проводяться експериментальні дослідження з новітніми технологіями з можливістю їх використання у мистецьких проектах.

Науковці відділу візуальних практик, який очолює кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник, заслужений діяч мистецтв України О. О. Авраменко, створюють концепції вивчення сучасного мистецтва, аналізують та систематизують інноваційні мистецькі процеси на основі новітніх світових розробок та досліджень у сфері актуального мистецтва.

Відділ мистецтва новітніх технологій (завідувач — кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник О. С. Ременяка) активно вивчає роль новітніх технологій у створенні сучасних візуальних та віртуальних форм образотворчого мистецтва, а також культурологічні і мистецтвознавчі рефлексії щодо означених процесів.

У відділі театрознавства (завідувач — доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник М. О. Гринишина) здійснюються фундаментальні наукові дослідження, скеровані на висвітлення новітньої історії мистецтва сцени та музики, осмислення нових художніх форм, жанрів та технологій.

Дослідження відділу дизайну й архітектури (завідувач — кандидат архітектури, старший науковий співробітник Н. М. Кондель-Гермінова) охоплюють декілька дослідницьких підходів щодо аналізу та виокремлення проблем розвитку архітектурної та дизайнерської професій. У цьому контексті архітектуру й дизайн дослідни-

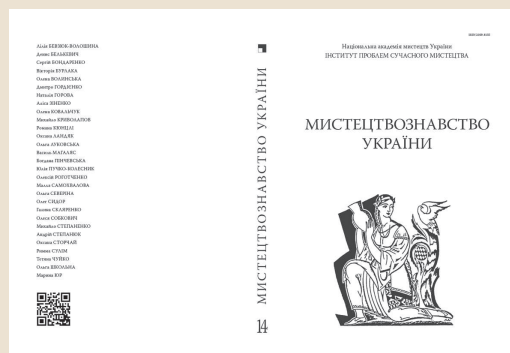
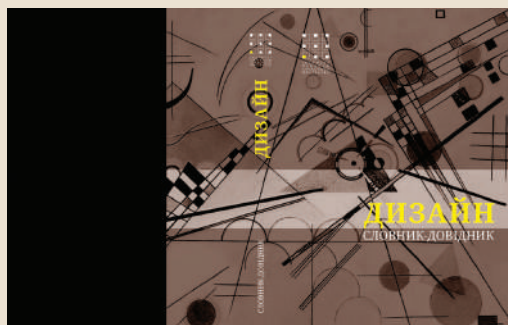
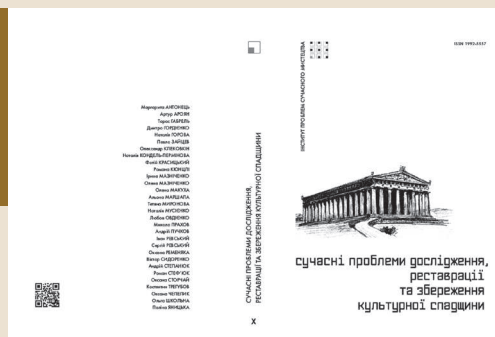
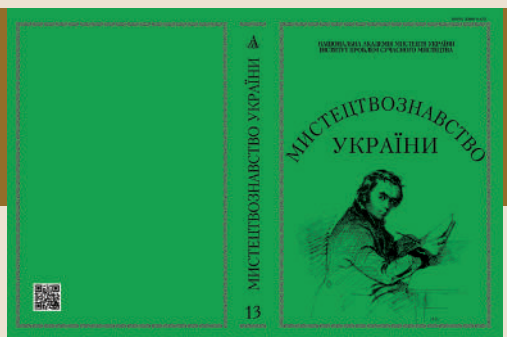
ки принципово розглядають не як замкнені системи з чіткими межами, а як відкриті живі утворення, що перебувають у процесі постійного формування та розвитку.

Науковці відділу методології мистецької критики (завідувач — кандидат мистецтвознавства Г. А. Вишеславський) досліджують питання методології дослідження різних видів мистецтва. Їх наукові напрацювання — базуються на вивченні історичної складової сучасних мистецьких процесів.

Загалом Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України збирає і систематизує інформацію з новітніх світових розробок і досліджень в усіх сферах мистецтва, здійснює моніторинг діяльності культурних інституцій, аналізує результати їх роботи, провадить наукові дослідження з теорії та історії художньої культури у розрізі студіювання її як цілісності, а також з точки зору виявлення універсальних закономірностей конкретно-історичних виявів, еволюції та функціонування в сучасному світі гіпертехнологій.

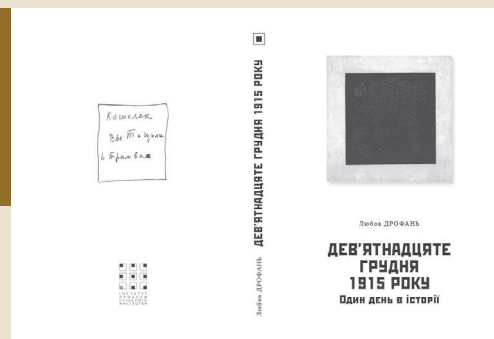
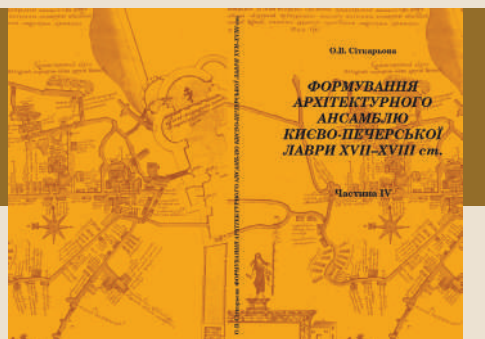
В активі ІПСМ НАМ України — численні українські та міжнародні художні виставки, пленери, майстер-класи, лекторії, семінари, конференції з питань фундаментальних досліджень у галузі усіх видів сучасного мистецтва, естетики, культурології й архітектурознавства.

Значним доробком ІПСМ є участь його співробітників у багатьох міжнародних та українських художніх виставках, а також проекти, пленери, фестивалі, серед яких 50-та та 52-га Венеційські бієнале (Італія; В. Сидоренко, В. Бурлака, О. Соловйов, О. Федорук), «Східні сусіди» (Утрехт, Нідерланди), «Аутентифікація» (Париж, Франція), «ГогольФест» і «Арт-Київ» (куратор А. Соломуха), «Гурзуфські сезони» (куратор О. Авраменко), «Київ-Париж», «Міжнародний фестиваль соціальної скульптури»,

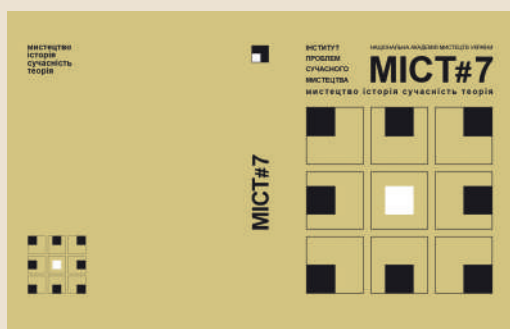
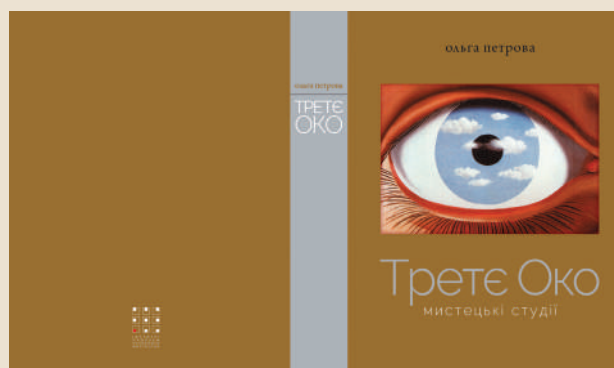
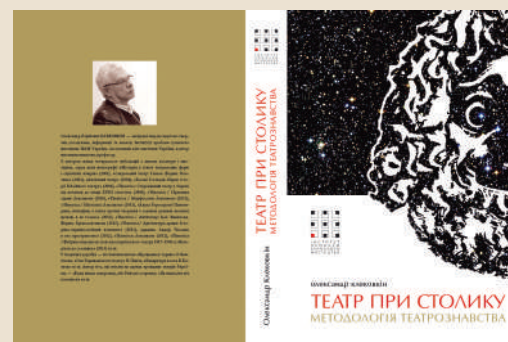

«Нові спрямування» (Україна), «Київська сіоїта» та багато інших; створення документальних і художніх фільмів: «Микола Вінграновський», «Одного разу я прокинусь» (реж. Марина Кондратьєва), «Реальний майстер-клас» (реж. Оксана Чепелик) та ін.

Широкою за формами і виявами є науково-творча діяльність директора Інституту. Його численні персональні виставки експонувалися у Національному художньому музеї України (Київ), Художньому музеї та Ермілов Центрі (Харків/Україна), Львівській національній галереї мистецтв ім. Б. Возницького та Львівському палаці мистецтв (Львів/Україна), Державному музеї мистецтв Республіки Казахстан ім. А. Кастеева (Алмати/Казахстан), Центрі візуальної культури KIASMA (Гельсінкі/Фінляндія), музеях і галереях інших країн (США, Франція, Велика Британія та ін.), Центрі Вудро Вілсона (Вашингтон/США), галерея «Black Square» (Майямі/США), галерея «Taiss» та «Plaza Athenees» (Париж/Франція) та інші. Також брав участь у групових виставках: Музей сучасного мистецтва (Тулуза/Франція), Арт-проект «Coal Goal» (Монако), Galleria Fomi (Болонія/Італія), Мистецький Арсенал та Американський Дім (Київ/Україна), Собор Сент-Мері (Париж/Франція), Saatchi Gallery, (Лондон/Велика Британія), Black Square Gallery (Чикаго/США), Штаб-квартира ООН (Нью-Йорк/США) тощо.

Інститут активно співпрацює зі спорідненими вітчизняними і зарубіжними організаціями, благодійними фондами: Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України, Міністерством культури України, Міністерством освіти і науки України, Державним фондом фундаментальних досліджень, Національною академією образотворчого мистецтва і архітектури, Національним університетом театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, Інститутом культурології НАМ України, Програмою академічних обмінів ім. Фулбрайта (CLIA), Kennan Institute Woodrow Wilson International Centre for Scholars (CLIA), The Fondazione Romualdo del Bianco (Італія), Stichting Cultural Aid (Нідерланди), факультетом образотворчого, ужиткового та виконавського мистецтва Гетеборзького університету (Швеція), Польською Академією Документа, Терещенківським фондом» (Київ) та іншими державними та міжнародними фундаціями.

ІНСТИТУТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Інститут культурології Національної академії мистецтв України створений відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 357-р від 30 травня 2007 року та рішення Президії Національної академії мистецтв України від 14 червня 2007 року (протокол №6/34-09) як наукова інституція, яку очолив академік та віце-президент НАМ України, віце-президент Асоціації культурологів України, заслужений діяч мистецтв України, кандидат філософських наук, професор Ю. Богуцький.

Інститут культурології НАМ України є науково-дослідною установою, що своїм головним завданням визначає здійснення фундаментальних наукових досліджень у галузі культурології як системи знань про сутність культури, закономірність та розвиток середовища людського існування. Науковий колектив Інституту, досліджуючи розвиток української культурології в теоретичному, історичному, соціологічному, мистецтвознавчому тощо аспектах, вивчає динаміку самоорганізації культури як надскладної системи, що утворюється підсистемами, та як глобального феномена, споконвічно пов'язаного з розвитком людини.

Науковий пошук та здобутки творчого колективу Інституту зумовлюють професійний інтерес дослідників світу та сприяють входженню нашої країни у міжнародний науково-культурний простір.

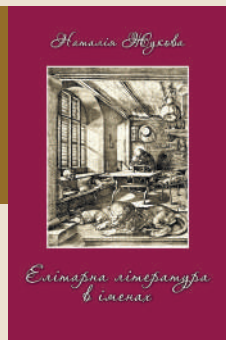
У структурі Інституту функціонують 5 наукових відділів та 2 лабораторії, діяльність яких забезпечують 3 академіки НАМ України, 2 член-кореспонденти НАМ України, 7 докторів наук, 9 докторів філософії (PhD), 7 професорів, 11 доцентів та старших дослідників, 3 заслужені діячі мистецтв України, 3 заслужені працівники культури України.

За час функціонування Інститут ініціював проведення фундаментальних досліджень за темами: Формування художньої культури України: історія, естетика, семіотика,

напрями, перспективи; Самоорганізація й динаміка культури та їх особливості в Україні; Нова соціально-культурна реальність в Україні: методологія і наукова практика її дослідження; Культура України: історико-культурологічні виміри; Українська національна культура як цілісність: регулювання її регіональних відмінностей; Українська культура і світ: організаційні проблеми художньої культури; Інтегративні процеси як перспектива культурного розвитку України: методологічні, семіотичні, комунікативні, інтерактивні, регіональні аспекти; Категоріальний та методологічний апарат культурної антропології як знаряддя дослідження культурного розвитку; Візуалізація сучасного культурного простору; Нові медіа у виробництві та трансляції художньої культури сучасного суспільства; Морфологія культури як міждисциплінарна проблема: корпусні методи, корпоративна соціологія, комунікативні технології; Концепції та практики українського мультикультуралізму; Єдність культурного простору України у контексті соціокультурної трансформації; Інституційні та самоорганізаційні засади культуротворення в Україні; Художня культура України в сучасній ринковій реальності: трансформації матеріальних складових; Традиційна дитяча субкультура України: соціокультурний потенціал; Трансформація культури пам'яті сучасного українського суспільства; Культуротворчий простір екрану: сучасні інтерпретації і смисли.

У розробці зазначених тем брали участь академіки НАМ України Ю. Богуцький, О. Безпін, Г. Чміль, члени-кореспонденти НАМ України І. Юдкін, В. Шейко, доктори наук С. Безклубенко, О. Берегова, С. Волков, Н. Жукова, О. Оніщенко, Н. Отрешко, Є. Причепій, В. Оудакова та доктори філософії (PhD) Т. Гаєвська, О. Гриценко, В. Демещенко, Ю. Коренюк, І. Кузнецова, Я. Левчук, М. Міщенко, О. Олійник, С. Оляніна, Л. Прибега.

Результати досліджень були представлені широкому науковому загалу в понад 50 знакових виданнях:

монографіях – «Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспективи» (Ю. Богуцький), «Формування визначників української культури: культурологічні студії» (І. Юдкін), «Культура та цивілізація в історико-культурній думці України в добу глобалізації» (В. Шейко), «Культура та комунікація: дискурси культуротворення в Україні ХХІ ст.» (О. Берегова), «Матеріальна підтримка культурних проєктів: світовий досвід та можливості застосування в Україні» (О. Безгін, І. Кочарян, О. Успенська), «Інституалізовані соціокультурні системи: регіональна специфіка та динаміка» (С. Волков), «Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі (історико-методологічні аспекти)» (В. Шейко), «Традиційна українська дитяча субкультура у висвітленні когнітивної культурології» (Я. Левчук), «Традиційна звичаєвість українців кінця ХІХ – початку ХХ століття» (Т. Гаєвська), «Інтегративні процеси в музичній культурі України ХХ–ХХІ століття» (О. Берегова), «Візуалізація реального в сучасному культурному просторі» (Г. Чміль), «Архітектурна спадщина України: пам'яткоохоронний аспект» (Л. Прибега), «Нова культурна реальність як соціодинамічний процес людинотворення через ролі» (Ю. Богуцький, Г. Чміль); збірниках наукових праць – «Українська художня культура: пам'яткоохоронні проблеми» (С. Оляніна, Л. Прибега, Ю. Коренюк, О. Олійник), «Аспекти морфології культури України: генезис, типологія» (І. Юдкін, С. Безклубенко, О. Берегова, С. Волков, Є. Причепій), «Українська художня культура: історія та сучасні проблеми» (О. Безгін, С. Оляніна, Ю. Коренюк, І. Кочарян), «Міждисциплінарне пізнання закономірностей сучасного екранного дискурсу» (Г. Чміль, І. Зубавіна); енциклопедичному виданні у двох томах «Мистецтво: терміни та поняття» (С. Безклубенко); енциклопедичному мультимедійному виданні у п'яти томах «Золоті сто-

рінки української культури» на електронних носіях (диски DVD).

Понад вище зазначене Інститут опікується підготовкою фахового наукового видання – щорічника наукових праць «Культурологічна думка», за час існування якого видано друком 11 номерів. З 2016 року розширився перелік періодичних видань Інституту культурології спільним із Рівненським державним гуманітарним університетом виданням наукового збірника «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку».

Наукові публікації Інституту культурології НАМ України активно впроваджуються в наукових, мистецьких, освітніх практиках. Результатами досліджень науковців Інституту послуговуються науковці – культурологи, філософи, мистецтвознавці; митці; фахівці з культурно-мистецької діяльності; викладачі українських вишів, докторанти, аспіранти:

- у науково-дослідних інституціях, де вивчають творення, трансляцію, інтерпретацію та споживання культури; опікуються дослідженням, збереженням та реставрацією предметів культурної спадщини;
- у музеях, виставково-експозиційних центрах, театрах, бібліотеках, школах, вищих навчальних закладах з метою проведення науково-дослідної, аналітичної роботи, художнього виховання молоді, організації дозвілля, підготовки фахівців у сфері культурологічних і суспільствознавчих дисциплін;
- у державних установах, громадських організаціях, бізнес-структурах з метою аналітики, вивчення громадської думки, активізації громадянської діяльності;
- у друкованих та медійних ЗМІ тощо.

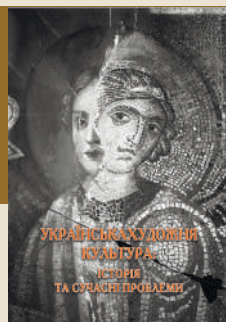
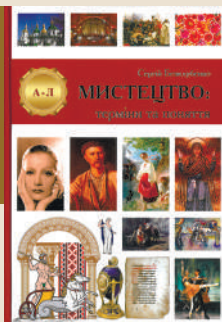
Колегіальним органом управління Інституту культурології, що визначає стратегію та перспективи розвитку

наукової діяльності, є Вчена рада, на засіданнях якої, спираючись на міждисциплінарний підхід, що є засадничим принципом культурологічного аналізу, визначається потенціал культурології як науки, обговорюється розвиток її понятійного апарату, методів дослідження. Вчений секретар Інституту культурології – кандидат філософських наук, доктор філософії (PhD), доцент, старший науковий співробітник І. Кузнецова.

Відділ науково-творчих досліджень з теорії та історії культури, очолюваний кандидатом історичних наук В. Демешенко (до 2017 року – кандидатом культурології О. Олійник), досліджує процеси самоорганізації та динаміки розвитку культури України в історико-культурологічних вимірах, інтегративних процесах, як перспективи культурного розвитку України (методологічні, семіотичні, комунікативні, інтерактивні, регіональні аспекти); практику нової соціально-культурної реальності в Україні; інституційні та самоорганізаційні засади культуротворення в Україні.

Відділ світової культури та міжнародних культурних зв'язків проводить фундаментальні дослідження динаміки розвитку світової культури, світового культурного процесу в контексті суспільних змін, філософських засад культури, історії та сутності духовно-матеріальної культури суспільства; аналіз місця та ролі української національної культури в світовій культурі, впливу світової культури на українську культуру, тенденцій та перспектив розвитку національної культури в контексті процесів світової глобалізації та інтеграції; здійснює організацію міжнародного наукового співробітництва в галузі культурології. Завідує відділом доктор філософських наук, академік НАМ України Г. Чміль.

Співробітники відділу етнокультурології та культурної

антропології в межах планових науково-дослідних тем здійснюють видання колективних монографій з фундаментальних проблем етнокulturології та культурної антропології, проводять наукові та польові дослідження проблем етнокulturології та культурної антропології, налагоджують наукові контакти та розвивають спільні проекти з академічними установами та окремими дослідниками в Україні та за кордоном з етнокulturології та культурної антропології. Керівник відділу – доктор культурології, доцент Н. Жукова.

Головними напрямками діяльності відділу соціологічних досліджень та аналізу проблем української культури є дослідження фундаментальних проблем української та світової культури засобами соціології, дослідження соціальних механізмів виникнення, розповсюдження, трансформації компонентів культури в умовах сучасних суспільств, становлення та розвитку мистецтв та суб'єктів культуротворення, дослідження в галузі теоретичної та прикладної культурології і теорії культури. Очолює відділ доктор філософських наук, доцент В. Судаківа.

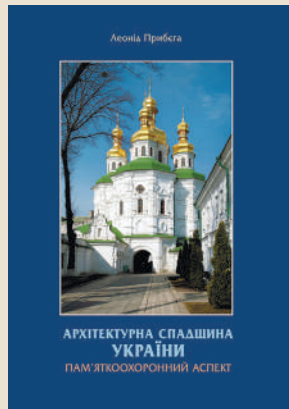
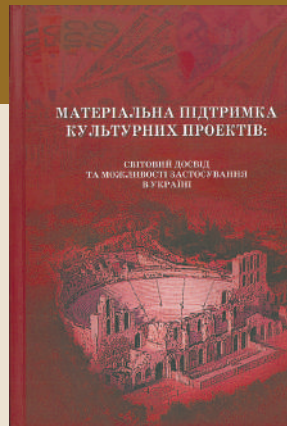
Відділом музеєзнавства та пам'яткознавства здійснюються дослідження української та світової історико-культурної спадщини, дослідження в галузі історії і теорії музейної справи, становлення та розвитку музейних і пам'яткоохоронних інститутів, дослідження в галузі теоретичного і прикладного музеєзнавства в контексті теорії культури. Завідувачем відділу є кандидат архітектури, доцент С. Оляніна.

Основними завданнями відділу науково-творчих розробок, редагування та видання друкованої продукції є здійснення науково-творчої, редакційно-видавничої та виробничої діяльності на рівні сучасних наукових та технічних вимог, організація редагування та випуск лі-

тератури (наукової та методичної, а також інформаційних і нормативних матеріалів); організація методичної допомоги авторам у підготовці рукописів до видання; контроль за науковим та літературним змістом видань, якістю їх художнього та технічного оформлення, вчасною подачею рукописів наукової літератури, підготовкою та редагуванням, версткою, за виконанням поліграфічними підприємствами друку видань. Завідувач відділу – Н. Загоскіна.

Лабораторія культурних практик є допоміжною структурою у здійсненні наукових досліджень за затвердженими державними науковими програмами й тематичними планами, основними завданнями якої є допомога у практичній реалізації фундаментальних наукових досліджень з культурології, допомога при підготовці проектів досліджень та наукових видань, оприлюднення практичних результатів наукових досліджень на конференціях, семінарах, круглих столах; розробка, планування та реалізація практичних проектів науково-дослідної роботи, індивідуальних та колективних наукових досліджень, аналіз досягнень світової та вітчизняної науки, розробка та апробація нових теоретичних підходів і методів дослідження, координація роботи з підготовки та редагування матеріалів для сайтів Інституту та фахових наукових видань установи. Завідувач лабораторії – І. Діулін.

Експериментальна лабораторія з питань реалізації досліджень культурології є також допоміжною структурою у здійсненні фундаментальних наукових досліджень за затвердженими державними науковими програмами й тематичними планами, основними завданнями якої є перевірка та оцінка публікацій у фахових наукових виданнях Інституту з метою обмеження неправомірних запо-

зичень за використання системи «Антиплагіат» задля підвищення якості наукових публікацій, стимулювання рівня самостійності, творчої активності авторів, надання допомоги у забезпеченні дотримання прав інтелектуальної власності науковця. Провідний інженер – В. Рябенський.

Інститут плідно співпрацює з вищими навчальними закладами України, зокрема культури і мистецтва, задля об'єднання зусиль щодо впровадження сучасних наукових досліджень за пріоритетними напрямками культурології в сучасну безперервну освітню діяльність з метою розвитку гуманітарної науки в Україні, а також проведення культурологічних та мистецтвознавчих досліджень для залучення молодих учених.

Працівники Інституту культурології НАМ України ведуть активну громадську діяльність як керівники та члени національних творчих спілок та громадських організацій України.